

**Magiczny
Kraków**

Spotkanie przedstawicieli Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia

2022-06-12

W Gdańsku odbyło się Walne Zgromadzenie ICORN, czyli Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia. Przedstawiciele 35 krajów rozmawiali o wolności słowa, pisania i wypowiedzi artystycznych. Obok paneli i warsztatów jednym z głównych punktów wydarzenia była debata z udziałem prezydentów Gdańska, Wilna, Amsterdamu i Stavanger. Spotkanie było też okazją do zaprezentowania działań Krakowa podejmowanych w tym zakresie.

Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia (International Cities of Refuge Network ICORN)

powstała w 2005 r. w Norwegii i oferuje azyl pisarzom i obrońcom praw człowieka, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie. Jednym z pomysłodawców Sieci był **Salman Rushdie** – autor słynnych „Szatańskich wersetów”, które wywołały gwałtowne protesty w świecie islamskim i nałożenie na autora przez ajatollaha Chomejniego fatwy – wyroku nakazującego każdemu prawdziwemu muzułmaninowi zabicie pisarza.

Zgodnie z ideą Rushdiego celem ICORN jest promowanie niezbywalnych wartości wolności słowa i tworzenia poprzez budowanie sieci międzynarodowej solidarności i współpracy. W ciągu 10 lat działalności organizacji udało się znaleźć miejsce tymczasowego schronienia dla kilkuset pisarzy, intelektualistów, blogerów oraz działaczy praw człowieka. ICORN koordynuje program miast tymczasowego schronienia (shelter cities), a także jest ważną organizacją współpracującą z rządami poszczególnych państw, Komisją Europejską, ONZ i UNHCR, Międzynarodowym PEN Clubem na rzecz praw człowieka, na rzecz wdrażania polityki ochronnej dla twórców prześladowanych ze względu na swoją działalność.

ICORN tworzy dynamiczną sieć ponad 80 miast, a jego działalność to jeden z najsilniejszych na świecie głosów w obronie prawa do wolności poglądów i wypowiedzi oraz międzynarodowej solidarności. Do grupy zaangażowanych miast należą m.in.: Amsterdam (Holandia), Antwerp (Holandia), Aarhus (Dania), Barcelona (Hiszpania), Bergen (Norwegia), Bø (Norwegia) Bruksela (Belgia), Chiusi i region Toskanii (Włochy), Kopenhaga (Dania), Lublana (Słowenia), Lucerna (Szwajcaria), Malmö (Szwecja), Meksyk (Meksyk), Molde (Norwegia), Pittsburgh (Stany Zjednoczone), a także Kraków.

Kraków w ICORN

W 2011 r. Kraków jako pierwsze polskie miasto przystąpił do ICORN. Moment przystąpienia miasta do Sieci przypadł na uroczyste obchodzony w Polsce Rok Czesława Miłosza, związany z setną rocznicą urodzin poety.

Kraków otrzymał zaproszenie jako pierwsze miasto z obszaru Europy Środkowo-Wschodniej. W wystąpieniu skierowanym do Rady Miasta Krakowa, władze wykonawcze ICORN wskazywały Kraków, jako ważnego i jak najbardziej uzasadnionego kandydata, który będzie służyć za doskonały wzór dla innych miast tego regionu Europy. Po Krakowie do Sieci dołączyły także Wrocław, Gdańsk i Katowice, a współpracę w tym zakresie rozważają również inne polskie miasta.

**Magiczny
Kraków**

Kraków jest aktywnym członkiem Sieci, a zaangażowanie w działania ICORN zostały uwzględnione w strategii programowej Krakowa Miasta Literatury UNESCO. Program koordynują wspólnie Willa Decjusza oraz zespół literacki KBF. W Krakowie na rezydencjach ochronnych gościło 11 pisarek i pisarzy, m.in.: z Białorusi, Osetii, Libii, Angoli, Konga, Syrii, Turcji i Egiptu. Obecnie w naszym mieście przebywa angolska poetka i performerka – Aaiún Nin, a także dwóch czołowych poetów i dysydentów białoruskich: Uładzimir Niaklajew i Andrij Chadanowicz.

– Dziś w Gdańsku, po raz pierwszy po trzech latach spotykamy się ponownie, na żywo, ale w zupełnie innym kontekście geopolitycznym i historycznym. Pogłębiająca się erozja demokracji w wielu państwach, wzrost postaw skrajnie prawicowych, pojawienie się nowych fundamentalizmów, sytuacja w Afganistanie, Iraku, Jemenie, Etiopii, Turcji, Rosji, ale także we Wschodniej Europie w związku z zakazem wolności słowa w Rosji i wojną w Ukrainie – stawiają przed Siecią nowe wyzwania strategiczne. Już teraz wiemy, że Sieć nie jest w stanie zapewnić schronienia wszystkim potrzebującym twórczego azylu pisarzom i pisarkom. Dlatego organizacja Zgromadzenia Generalnego w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku jest ważnym sygnałem zapraszającym więcej miast polskich i naszego makroregionu do dołączenia do ICORN – międzynarodowej sieci współpracy miast i solidarności świata literatury i mediów – podkreślał Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. Kultury, reprezentujący Kraków w Radzie Dyrektorów ICORN.

Podczas Walnego Zgromadzenia ICORN w Gdańsku Robert Piaskowski zaprezentował doświadczenia Krakowa w organizacji pobytów rezydencjalnych w rozmaitych programach ochronnych i literackich, a także brał udział w rozmowie merów na temat pomocy udzielonej przez Kraków i jego mieszkańców uchodźcom z Ukrainy. Kraków reprezentowali także prof. Dominika Kasprowicz, dyrektor Instytutu Kultury Willa Decjusza oraz Elżbieta Foltyniak, koordynatorka projektów rezydencjalnych realizowanych w ramach programu Kraków Miasto Literatury UNESCO.

Spotkanie w Gdańsku zgromadziło ponad 250 osób z 35 krajów. Uroczyste Zgromadzenie otworzył Lech Wałęsa, laureat Pokojowej Nagrody Nobla, a także były prezydent RP. Wydarzeniu towarzyszył festiwal – [Europejski Poeta Wolności](#). Dodatkowe informacje o Walnym Zgromadzeniu ICORN można znaleźć [tutaj](#).

Przypominamy, że rozpoczęły się także organizowane przez Willę Decjusza Dni Solidarności zorganizowane pod hasłem „Kultura na uchodźstwie” – dodatkowe informacje i program można znaleźć na stronie internetowej [Willi Decjusza](#).